

Izhaja vsako soboto ob 6. uri zvečer.

Prodaja se v tistih tržakih tobakarnah kakor „Edinost“ po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobivajo to prilogo vse leto, ako priložijo naročnini za „Edinost“ še 1 gld.

NOVIČAR

Cene oglašom v „Novičarju“ so: za pet-vestico 8 kr., za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsegalo navadnih vrstic. Poslana, javne zahvale, osmrtnice in domači oglasi, po pogodbi.

Frankovane pisma in kopisje je pošiljati vredništvu „Edinosti“.

Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

NOVIČAR

Zaplena. Denašnje številko „Edinosti“ zaplenilo je državno pravdnštvo radi poročila o izjemnem stanju v Pragu, priobčenega v političnem pregledu, in vesti „Zanimiva vest“, posnete iz hrvatskega uradnega glasila „Narodnih Novin“. Radi tiskarsko-tehniških ovir nam ni bilo možno prirediti druge izdaje, zbok česar izide prihodnja „Edinost“ s prilogo.

Njeno Veličanstvo presvetla cesarica biva sedaj v Benetkah.

Novi vojni minister. „Kölnische Ztg.“ poroča z Dunaja iz zanesljivega vira, da bo imenovan avstro-ogerskim vojnim ministrom maršalski poročnik Krieghammer, sedanjí poveljnik v Krakovem. Ako se to res zgodi, potem so propadli vsi „kandidatje“; posebno pa ostanejo Madjari z dolgim nosom, ki so se že veselili madjarskega skupnega vojnega ministra. Čudno pa je, da se dunajski „zanesljivi vir“ zlija prej po Germaniji, kakor pa po domačih tleh!

Njeg. ekselencija Gautsch, naš nedosežni naučni minister, hoče baje uvesti trajno nameščene okrajne šolske nadzornike. „Slov. Narod“ se upira tej nameri, meneč, da se po tej poti še bolj poostri centralizacija šolstva, kar bi bilo kvarno koristim naroda slovenskega.

Na Dunaju je bil predvečeranjem velik socijalistični shod, pri katerem je govoril znani socijalist Bebel iz Nemčije. Rekel je mej ostalim, da nemški socijalisti ne bodo mogli vzajemno praznovati 1. maja, ker so zakoni taki, da ni možno ostaviti dela, ne da bi močno trpeli delavci. Konečno je vskliknil: Ako se bodo avstrijski in nemški socijalisti borili rama pri rami, pride dan, ko zaplapola rudeča zastava v Avstriji in Nemčiji. Zborovanje se je zaključilo s klici: Živilo obče volilno pravo, živila internacionala!

Srbija. — Državno sodišče, ki ima soditi zatožene bivše ministre, je konstituirano. Mej sodniki sta tudi dva, ki sta osebna sovražnika bivših ministrov. Zatoženci so zahtevali, da se ta dva izključita, a sodišče je odklonilo to zahtevo. Nedvomno je torej sedaj, da bodo ministri obsojeni, nedvomno je pa tudi, da jih bo kralj pomilostil.

Bolgarija. — Poroča se, da je nastalo mej bolgarskim ministerskim predsednikom Stambulovom in bolgarskim knezom Ferdinandom neko nasprotje. Slednji bi se rad pobotal z Rusijo in gleda na to, da bi si sovražnika Rusije, Stambulova spravil s poti. Stambulov sam pa tudi ve za nakane Ferdinandove in spočkopuje tla temu. Grozi mu celo, da ga bo odstranil kakor Batenberžana. Da bi lažje dosegel svoj namen, približuje se Rusiji — Vse tu navedeno je pa le vest, ki še ni toli potrjena, da bi se zamogla že imenovati v vsem resnična. —

Ruski listi grajajo odločno italijanskega kralja, da je odposlal svojega sina k velikim vojaškim vajam nemškimi v Lotaringiji. Ruska glasila menijo, da je tesno prijateljstvo Nemčije in Italije itak dobro znano vsemu svetu, zbok česar ni bilo oikake potrebe pošiljati tjakaj prestolonaslednika. In ker je takó, da ni moglo imeti potovanja italijanskega prestolonaslednika drugega namena, nego dražiti in žaliti Fran-

coze. To so dobro čutili tudi italijanski ministri in mnogi listi, kateri so se tudi res protivili temu neumestnemu koraku kralja italijanskega.

Nemški listi iz „Rajha“ se vesele, da je umrl načelnik generalnega štaba francoskega, general Miribel, češ, sedaj se ni bati Nemčiji vojske s Francozi. Kako otročji so vendar postali v svojem strahu! Poleg tega je pa tudi nedostojno veseliti se smrti svojega bližnjega. Kaj čemo: Prusi imajo svoja posebna pravila, kar se tiče dostojnosti do — drugih ljudi!

Iz Rima javljajo, da se bode na željo papeževu koncem tega leta tamkaj obdržaval italijansko-katoliški delavsk kongres.

V znanem francoskem pristanišču Toulon zavladalo je radostno vznemirjenje, ko so izvedeli, da pripluje tja rusko brodovje. A ne le v Toulonu, ampak po vsej Franciji se vesele tega dogodka. Municipij Pariški je sklenil povabiti ruske častnike, da obiščejo tudi Pariz, kjer jim prirede velikanske slavnosti.

V Madridu so zopet pozapri mnogo anarhistov ter zaplenili mnogo patron, napolnjenih dinamitom.

Pariški „Journal Officiel“ objavil je te dni dekret gledé uprave svetovne razstave leta 1900. Glavnim poverjenikom je imenovan Alfred Picard. Pred dekretom je objavljeno poročilo trgovinskega ministerstva, v katerem je omenjeno, da bode rastava 1900 l. izjava francoskega domoljubja in mirna manifestacija.

Zakaj brani Angleška Italijo? O tem važnem vprašanju prinaša „Il Rinnovamento“ članek, katerega posnemamo v njegovi celosti, ker nam prav živo predočuje „poštene“ in „nesebične“ namere Anglije. „Merodajni listi, pravi „Il Rinnovamento“, izjavili so nedavno, da bi v slučaju francosko-italijanske vojne zasedla Anglija Sicilijo, ker bi Italija sama ne mogla zabraniti, da se francoska vojska tam izkrcja, kar bi pa zabranila Anglija s tem, da odpošlje svojo brodovje v Sicilijo.

Vse te priprave pa svedočijo prejasno, da bode tudi v tem slučaju bojišče nove vojne kakor že v prejšnjih dobah, v sredozemskem morju; lahko si je misliti, kakšen bode položaj Italije v sredi štirih velikanov, ki se ruvajo med seboj v sveti jezi! (To je: Rusija in Francija proti Avstriji in Nemčiji. Ured.)

Nek merodajen list je omenjal jako umestno, da se Italiji ne bode nič kaj veseliti zmage, tudi ako bi stala na strani zmagovalcev, kajti ako se izkrcajo Angleži enkrat v Sicilijo, da branijo otok pred Francijo, ne bode jih lahko spraviti nazaj na njih ladije. Kodar je Anglija kaj zgrabila s kremli svojega leoparda, tega ne izpusti z lepa!

Treba je pomisliti, da Anglija že dolgo časa nastoja vpleniti Sicilijo! Poslala je v naprej svoje „furije“ ali stanopripravljalce v osebah bogatih podvzetnikov, kateri so si prisvojili vse ali skoraj vse sicilijanske žepenske. V delu imajo večino sicilijanskega prebivalstva, katero plačujejo prav radodarno, da jim s tem kažejo na slast angleškega gospodarenja. Takó so si pridobili naklonjenost prebivalstva, katero dobro vé in zna, da se ima zahvaliti an-

gleškemu zlatu na svojem blagostanju. Takó bi našli Angleži, zemljo že pripravljeno, ako bi zasedli Sicilijo z izgovorom, da jo obvaruju pred francoskim navalem in prebivalstvo sicilijansko ne bi jih izvestno grdo gledalo ter jim zaupalo. Angleži so pravi mojstri v takih poslih in mnogo vzgledov imamo o tem, kako postopa Anglija v svoji tako zvani „nasebinski politiki“.

Trpinčenje vojakov. Dunajski listi priobčili so včeraj rezervni ukaz, kateri je vojnim poveljnikom doposlalo vojno ministerstvo. Ta ukaz slóve: „Pritožbe o trpinčenju vojakov se silno množe. Tožbe so, dasi pogostoma pretirane, vendar stvarno upravičene. Urok tem obžalovanja vrednim dogodbam je nezadostni pouk in nedostatno nadzorovanje, kakor tudi prevelika prizanesljivost pri sodbi takih deliktov. Na to zadevo obrniti je največje pozornost in je tiste, ki kaj takega store, najstrožje kaznovati. Zlasti je častnike, ki svoje podrejene surovo trpinčijo (gróblích misshandeln) kakor zapovednike, ki zoper to energično ne postopajo, zmatrati kot nesposobne za komandovanje in je tako kvalifikovati. Najprej je koncem meseca septembra t. l., potem pa koncem vsakega četrtletja pri vojaških teritorialnih zapovedništvih napravljati posebne izkaze o sodnih in disciplinarnih postopanjih radi trpinčenja vojakov nad častniki in v posebno važnih slučajih tudi nad podčastniki izrečenih kaznih ter je s kratkim popisom dotičnih dogodkov doposlati vojnemu ministerstvu. Kot važne slučaje trpinčenja je smatrati tiste sodno obsojene kaznive čine, kateri so se zgodili ne v službi, katerih torej ni zmatrati kot kršenja splošnih službenih predpisov, storjena z zlorabo službene oblasti, ampak ki so se zgodila v obtežujočih okolišnih v zmislu §. 290 vojaškega kazenskega zakona. Ta naredba se je dostavila vsem zapovedništvom s ukazom, skrbeti za nje izvršitev. Baron Merkel, Fzm.“

Velike vojaške vaje na Ogrskem trajale bodo od 18. do 21. t. m. v prisotnosti cesarjevi in njegovih odličnih gostov. Tem vajam bode tudi prisustvoval grof Schlieffen, načelnik nemškega generalnega štaba. Po končanem vajah odpotuje visoka gospoda v Móhač na lov, kjer ostane do 25. Tega dne odpotuje v Schönbrunn, kjer bode slavnosten obed v čast nemškemu cesarju. Viljem II., obišče po obedu Dunaj, in dne 26. t. m. vrne se po severni železnici v Berlin.

Razprava proti urednikom rumunskega lista „Tribuna“ končala je seveda s tem, da so bili obsojeni vsi 4 obtoženci: prvi na tri mesece državnega zapora in 100 gld. globe, drugi na dva meseca zapora in 50 gld. globe, tretji na jeden mesec zapora in 30 gld. globe in četrti na pol meseca in 20 gld. globe. Zajedno so obsojeni vsi štirje plačati stroške v znesku 170 gld. Slednjič mora se obsodba objaviti v „Tribuni“ v madjarskem jeziku. Razprava je trajala od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Živela madjarska svoboda!

Iredentovske demonstracije. Dne 9. t. m. počili sti v Spletu dve petardi, ne da bi bili napravili kako škodo. — Te dni pa so se v Kopru vršile hišne preiskave

pri raznih poznanih italijanskih rogoviležih. A ne vemo, kaj da je dalo povod preiskavam, kakor nam tudi izid istih ni znan.

Slovanska Čitalnica javlja svojima p. n. članom, da napravi dne 24. t. m., v slučaju slabega vremena 1. oktobra izlet na Prosek, kjer se bode ta dan vršila tudi veselica tamošnjega pevskega društva „Hajdrih“. Natančnejši program priobči se v bodoči „Edinosti“. — Ob jednom vabijo se vsa slavna slovenska društva v Trstu in okolici, da se udeležé tega izleta. ODBOR.

Za Slomšekovo stoletnico, to je za l. 1900, ko bode 100 let, ko se je rodil naš slavni vladika, delajo slovenski učitelji že sedaj priprave. Volil se je v ta namen poseben odsek, ki mu je naloga izdati do takrat znanstveno oceno Slomškovih pedagoških del izmed Slomškovih spisov, izbrati ter izdati njegove mladinske spise. Ob ednem se ima nabirati „Slomškov zaklad“ v podporo pedagoških pisateljev.

Naznanilo. „Občno delavsko izobraževalno, pravá varujoče in podporno društvo“ naznanja, da ima svoje sobo: **Via Torrente št. 34, 1. nadstropje**; ista je odprta vsaki dan od 7—10 ure zvečer; ob nedeljah in praznikih pa od 10.—12. ure predpoludne.

Ob jednom se tudi opozarja delavstvo na to, da zamore društvo le tedaj služiti svojem namenu, ako istemu pristopijo kot člani vsi delavci, ali vsaj večina.

Tudi delavski prijatelji so zaproseni, da ne bi odtežali temu društvu svoje naklonjenosti, temveč da bi je podpirali po možnosti duševno ali gmotno.

Društveno vodstvo.

O novem vlnu objavlja mestni magistrat razglas, po katerem je prodaja istega strogo prepovedana do 15. oktobra. Od 16. oktobra do 10. novembra dovoljena je prodaja novega vina, ako se pokaže po kemičnem preiskovanju, da je isto pristno in zdravju neškodljivo. Kdor hoče vino prodati, mora vzeti uzorec (campion) iz sode v pričo mestnega, odnosno c. kr. darcarja, kateri stekleničico zapečati. Ti uzorci se oddajo v mestu in v Šklednju mestnemu fizikatu, na Proseku in v Bazovici pa zdravniku. O pristnosti vina izda se brezplačno potrdilo, ako možno še istega dne. Prestopki tej naredbi se kaznujejo s denarno globo do 50 gld. in zaplenbo vina. — Dodamo še, da je mestni magistrat izdal to naredbo, tičočo se vendar skoraj izključno slovenskih okoličanov, edino v italijansčini.

Razpisani stipendiji. S pričetkom šolskega leta 1893—1894 razpisalo je c. k. namestništvo 3 štipendije, vsak po 105 gld. Pravico do teh štipendijev imajo učenci nižjih 6 razredov jednega tukajšnjih javnih gimnazij. Prosilci morajo biti pristojni v Trat, ali kako istrako občino. Prošnje je uložiti do 1. oktobra pri uložnem zapihaniku mestnega magistrata.

Komisija za pogozdovanje Krasa je dne 14. t. m. imela sejo. Sklenilo se je v 1894. l. na novo pogozditi 140 hektarov s 1,406.700 črnimi borovci, kar bode stalo 8742 gld. 18 kr., na 164 hektarih se pa pogozdovanje popravi in popolni s 540.000 črnimi borovci, kar bode stalo 2661 gld. Na Krasu se je dosedaj od 1874. leta sém pogozdilo 837 hektarov s 13,320.580 drevesnimi sadikami. Letošnje leto (1893) je pri pogozdovanju Krasa delalo 1495 delavcev, ki imajo vsi vkupe 9797 dñin.

Kako Nemci izobražajo mure. V minolem letu se je iz Nemčije spravilo v Afriko 55.000 hektolitrov žganja, katero se je napravilo v Hamburgu. Kako strašno alkohol slabi in decimira uboge mure, si lahko mislimo. Taka je nemška civilizacija v Afriki. Ni se tedaj čuditi, da so mej njeni pospeševalci pri murih prvi tržci z žganjem.

Ruske železnice jele so v Avstriji naročiti potrebne nove lokomotive. Dosedaj je naročenih že 40 lokomotiv. Sicer pa še čakajo določila carevega, kje se bodo naročale lokomotive za skupne državne železnice.

Po 14 letih. Leta 1879. je bil umorjen v Škofji Loki na Kranjskem okrajni zdravnik dr. Kraut, ne da bi se bilo moglo zaslediti morilca. Te dni pa je težko obolel nek kažnjnik v Ljubljanski kaznilnici, kateri je priznal, da je on umoril pred 14. leti dra. Krauta.

Napaden vlak. Iz Chicaga poročajo o nastopnem drzovitem napadu. Dne 12. t. m. oddrdal je brzovlak iz Chicaga proti zapadu. Vlak je bil sestavljen iz šestero spalnih voz, jednega voza prvega razreda in poštnega voza, v katerem je bilo slučajno mnogo denarja. Ko je bil vlak oddaljen kacin 180 angl. milj od mesta, napadli so ga tolovaji. Jeden izmed njih — bilo jih je 10 — zakričal je strojevodji, da je zlomljena neka os in da je vsled tega vlak v nevarnosti. Strojvodja ustavi vlak, na kar je začelo takoj streljanje med roparji in železniškim osebjem. Strojvodja padel je ubit, kurjač pa težko ranjen. Pred vsakim vozom stal je tolovaj z nabito puško, da je zabranil popotnikom iziti. Med tem sta se poštni uradnik in spremnik zagradila v svojem vozu, toda roparji so podrli vrata, ju zvezali in težko ranili. Nato so vzeli iz blagajne 250 tisoč dolarjev v zlatu, shranjenih v vrečicah, naložili vrečice lepo na pripravljen voz naprežen s četirimi konji in pobegnili. Ko so se popotniki nekoliko zavedli po prestanem strahu, pregledali so progo in jo našli nepoškodovano. Na srečo bil je med njimi nek inženir, koji je nastavlil voznjo. Prišedši na prvo postajo prijavili so napad in takoj se je napolilo nekoliko dobro oboroženih posestnikov na konjih za lopovi. Res so jih kmalo dotekli in po kratkem boju obkolili. Dva roparja obležala sta ubita, trije težko ranjeni, preganjevalci pa so imeli jednega ubitega in dva ranjena. Denar so dobili nedotaknen na vozu.

Pogubno delovanje alkohola. Neki angleški list je izračunal, da pri sedmimi odraslih oseb, ki umrjejo v Londonu, je pripisati vzrok smrti posredno ali neposredno prekomernemu uživanju alkohola.

Nesreča v Dunkerku. Dne 10. t. m. slavilo je francosko mesto Dunquerque 100letni spomin zmage nad Angleži, ki so oblegali mesto. Podrl se je v gnječih nek velik slavolok in padel na ljudstvo. Tri osebe obležale so mrtve, težkoranjenih je 18 in 14 je lahko ranjenih.

Poskus samomora. Predvečeranjim se je vrgel 54-letni težak Anton Serelino z obrežja Mandracchio v morje. Neki pilot in neki mornar sta ga izvlekla še živega. Ker je Serelino hud pijanec, storil je ta čin najbrže v nezavesti. Usmiljeni Treves ga je sprovel v bolnico.

Mala pomota ali najkrajša žaloigra. (Zastor se vzdigne. Mladenič sedi na strani gracijozne ženice. Pogovarjata se potihoma in intimno. Naenkrat se odprejo osrednja vrata, skozi katera vstopi stariji gospod v potni obleki. Ona dva ga ne zapazita. Došli gospod vrže na tla kovčeg in dežnik, izvleče iz žepa samokres in ga sproži.)

Bum! (Ženica se zgrudi mrtva.)
Bum! (Mladenič opade tudi.)
(Soprog se približa, natakne naočnike in opazuje natančneje, vsklikne prestrašen.)
Grom in peklo! Zgrešil sem svoje stanovanje. (Zastor pade.)

Hvaležnost živali.
Pravljica — Pripoveduje Jadranski.
(Dalje.)

Ko je Božidar zapazil, da se gospa Štorklja ne da potolažiti, da je še bolj razjarjena, ne da bi jej bil on kaj žalega učinil, napel je vse svoje sile, da bi se jej zopet prikupil.

Gospa! milostiva gospa! ne bodite vendar tako neumna — dè on.
Lopov ti! jaz neumna, zarenči gospa Štorklja nad njim. —
Božidar pa je izvlekel iz nedrij bel robec. — Rad bi jej obrisal pot raz čelo, ker se mu gospa smili, da se srdi za nič. Ali joj! iz roba padla mu je velika pečena klobasa ravno pred gospo Štorkljo. Ta je zagnala velik krik po dvorani — pohujšanje! pohujšanje! upila je na vse grlo. Božidar je poteptal v naglici klobaso, da se je razpočila in razpršila na vse strani. — Ves zmeden hitel je za gospo Štorkljo, ter jo prosil odpuščenja — a ta se je obrnila in zamahnila z roko proti Božidarovemu obličju. — Glasna zausnica ga je tlesknila po lici — da je kar odskočil. —

Bog in sv. Križ božji, ali je nora ta gospoda! — mislil je pri sebi in se začel zopet opravičevati pri gospej Štorklji.
Dovolite! oprostite milostiva gospa! — jaz nisem prav čisto nič kriv temu pohujšanju; — klobasa...
Fej! kako nespodoben izraz je to za plemenito družbo — prestigla mu je Štorklja besedo in se srdila nad njim! —
Kaki divjaki so to — čudil se je Božidar med seboj — da se jim ne sme niti omeniti v govoru poštene domače klobase in trudil se je na vse kriplje, da bi stvar poravnal. Z dolgim prigovarjanjem skoraj je bil omečil plemenito Štorkljo, da se je nekoliko potolažila in sklenila vsaj prezirati onega neukretnega človeka, akoprem mu ni mogla prizanesti, da je tako hudo ranil nje ugled svojim okornim vedenjem.

Če bi bil pustil Božidar plemenito Štorkljo na cedilu, morda bi bila stvar dogvana brez drugih posledic, ali dobrihal se jej je nadalje in v svojem nesrečnem neproračunjenem kretanju stopil jej je na dolgi kandus (vlečka, rep) ter ga jej odtrgal preč in preč, da je bila gospa Štorklja kar na enkrat skrajšana za cele tri palce. — Plemeniti vitezi to vidši so planili nanj z meči, in ga obkolili, češ, da je razžalil vse plemstvo in njegove šege. Pozivljali so ga na dvoboj in vsak je hotel biti prvi, da reši čast in ugled plemenite gospe Štorklje. Ali v veliki sili spomnil se je Božidar na čudapoln prstan, potrkal 12krat nanj in ga zagovoril:
Moje želje so moje povelje;
Vsi strežniki, kar vas je,
Pridite ven iz črne zemlje.

Zdajci je vzrastlo iz zemlje 12 zlatih strežnikov, ki so se mu odzvali znanimi besedami:
Kaj bi rada tvoja vlada? —
Da me rešite tega oholega in objestnega rodu, ki me hoče ugonobiti zaradi moje ravnodušnosti.

Ko bi trenil izginili so plemeniti vitezi z meči in železnimi oklepi, izginile plemenite gospe in žnjimi tudi gospa Štorklja. Izpremenili so se v črne žužke, zelene kobilice in v drugo vsakovrstno ostudno golazen, ki je počasi zlezla v črno zemljo.

Belouška de Božidar: zamislil se mojeg poštenega rodu, rodu kraljice belouške. Zakopal ga je živega kralj Lakota in odtlej nedostaje črnega kruha na svetu. Za kruhom pa drvi vse človeštvo.

Božidar je vzel v roke čudapolni prstan, potrkal 12krat nanj, ga zagovoril z besedami:
Moje želje so moje povelje,
Vsi strežniki, kar vas je,
Pridite ven iz črne zemlje!

Vzrastlo je iz zemlje 12 zlatih strežnikov, ki so ga vprašali:
Kaj bi rada tvoja vlada?
In on jim je odgovoril: Odkopljite in osvobodite mi rod kraljice belouške.

Teško je izpolniti tvoje želje, dejali so strežniki, ker ta pošten rod je zakopal pesoglavce kralj Lakota lastnimi rokami. Izkopal mu je globoko, globoko jamo, za to, da bi ne prišel nikoli več na površje. — Ali kar človek ne more, v to Bog pomore. To rekši so izginili v črno zemljo.

Zdajci sta se pretvorili kači v dve sveži ženski. Hei in mati stali ste pred Božidarom, jedna lepša od druge. V preprosti kmečki obleki ste bile napravljene, ali okoli vrata kinčala ju je ovrtnica iz nanizanih rumenih zlatov in belih srebrnjakov. V debele črne kite bili so vpleteni tudi zlati in srebrnjaki in dvoje vrati zlatov in srebrnjakov bliščalo se je ob straneh svilnatih njiju jopic. Poleg tega lesketal se je na glavi kraljici krasen venec, izdelan iz samih zlatov in srebrnjakov. Kraljici bilo je ime Srebrna, kraljičini Zlata. Jaz sem kraljica poštenega kmečkoga rodu, katerega je zakopal kralj Lakota z lastnimi rokami, — dejala je kraljica Božidar —; srečen si ti in tvoj rod in rod za rodom, da si rešil mene in moj rod. Odslej ne bode več nedostajalo kruha na svetu. Pojdi in poglej ven skozi obokasto okno in videl bodeš spremembo.

Božidar je šel pogledat na bokasto okno in zagledal okrog po ravninah in brdih vse polno nasejanih belih vasi, ki so se svetile v jutranji zarji. Lepe bele ceste križale so se po planjavi kakor bele črte in vodile od vasi do vasi; po gričih so se razvijali votli klanci in vezali na novo razoranim brazdam na lik vinograd v vinogradom. Vse je mrgolelo okrog živahnega gibanja vozov in ljudi, ki so se razhajali na vse kraje drši se vsak za svojim poslom, nalik živemu mravljišču, ki se razkropi na vse strani za trohicami, in zopet vre proti središču, kder varčno spravi nabrane mrvice, da si napravi iz njih svoj zaklad. —

Sam Bog je vsejal ta pošteni in marljivi kmečki rod na zemljo v svojo lastno proslavo in radost, vskliknil je oduševljeno Božidar in se vrnil h kraljici Srebrni.

Ta mu je dejala: Božidar! kaj zahtevaš v plačilo, da si mi povrnili moje podzemsko kraljestvo?

Božidar se je zdrzil pri teh besedah in njegove oči so plavale po zarudelem licu kraljičine Zlate, ki je sramežljivo pobesila oči k tlom.

Zlata je bila pa zaljubljena vanj že odtlej, ko je bila še opolzla kača belouška in jo je bil rešil od neusmiljenih paglavcev (v tej pravljici velja ta izraz za: pesoglavce). —

Kraljica Srebrna, ki je po vedenji uganila želje našega junaka, se ni dosti pomišljala, ampak izrekla je koj svojo sodbo, kakor se pristuje kraljici ravnodušnega rodu. Zlata in srebra ni nama treba, ne biserjev ne žlahtnega kamenja in družega bogastva, pač pa mora imeti ženini kraljičine Zlate pošteno srce, čisto in prozorno kakor steklo. Prstan, ki sem ti ga dala je tvoj. Ž njim moraš iti po svetu. Če ga prineseš seboj, vrnivši se nazaj, tvoja bode kraljičina Zlata, ali gorje nama in tebi, če ga izgubiš ali podariš kateri drugi. To je izgovorila kraljica Srebrna, in Božidar, zaročivši se s kraljičino, vzel je od nje slovo; pretakala sta solze obadva ko sta se razšla. Kraljica Srebrna spremljala ga je do izhoda, tam nekaj pošepetala sivi skali in gora se je odprla ter vrgla Božidara zopet na dan, kakor morski som proroka Jonata na morskobrežje.

(Dalje prih.)

Narodno-gospodarske zadeve.
Kako se dela pravi brinjevec? Alkohol ali špirit, t. j. tisto, kar daje žganju moč, se vedno dela iz sladkorja, in sicer s kipenjem. Tudi sladkor, ki je v brinovih jagodah, moramo s kipenjem izpremeniti v alkohol. V ta namen namočimo jagode v vodi. Voda pa sladkor iz jagod tem bolj

izsluži, kolikor bolj so zdrobljene. Iz tega sledi, da je priporočeno zdrobljene jagode namakati. Ker sladkor najbolj in najhitreje kipi pri 180° toplote po Celsiju, ker se alkohol rad izhlapi, ali po domače rečeno, posuši, nadalje, ker nekoliko pokipele jagode na zraku lahko oik dobe in vrhne tudi plesnijo, zato sledi iz vsega tega, da je brinove jagode najboljše namakati v zaprti posodi in na toplem. Koliko se dobi žganja iz 100 kg. nam ni znano, a naslednji račun utegne biti približno resničen. 100 kg. suhih jagod ima 14¹/₂ kg. sladkorja v sebi. Ta sladkor da, če bi ves pokipel, dobrih 7 litrov čistega alkohola ali 21 litrov prav močnega žganja. No, ker ves sladkor ne pokipi in ker se pri kuhanju tudi vse žganje ne ujame, zlasti pa v slabih kmetijskih kotlih ne, zato smemo vzeti le polovico in reči, da pri navadnem kuhanju brinovca dá 100 kg. jagod do deset litrov žganja.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserna“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpologo časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep- pa št. 18 polg kavarne „Universo“ priporoča se Slovencev v mestu in na deželi, — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghenga in Cecilia, toči izvrstne domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskanine. Cl.

E. Šverljuga, brivec v St. Petru, priporoča se slav. občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

Martin Krže, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem pletenino itd. itd. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, in nom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovencev v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na dobelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Ireneo se priporoča slavnemu občinstvu Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno oprsno mleko po 12 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato preskrbljeno prodajalnico jestvin (v ulici Belvedere št. 3) pristopno zadrudnikom in nezadrudnikom, koji prvi so deložni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo društveno krčmo v Rojanu (poprje Pertotovo) 10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in mrlzimi jedili.

Novi člani se še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 101—19

Gostilna „Alla Città di Vienna“ 2 Piazza Caserma (zraven Tiskarne Dolenc) prodaja najboljša kraška in isterska vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja sprejema naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Teran iz Auberja po 42 nč in najboljša isterska vina po 28 nč. — Za obila naročila se priporoča Ant. Broedant, 101-7

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

Tiskarna Dolenc v Trstu.